

DEBREGZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY HÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY HÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✧ POLITIKAI NAPILAP ✧

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A Dunán, a Száván és a Drinán folytattuk az átkelést

Belgrádtól délnyugatra 300 szerbet elfogtunk, 2 gépfegyvert és 3 ágyut zsákmányoltunk — Zaimis lett az új görög miniszterelnök — Az oroszok támadásai Kelet-Galiciában összeomlott — Wolhyniai előnyomulásunk közben 4000 oroszot elfogtunk

A Szerbia elleni offenzívánk tegnapi második napján *ujabb osztrák-magyar és német csapatok keltek át a Dunán, a Száván és a Drinán* s így tetemesen megnövekedett azoknak a haderőinknek a száma, amelyek hivatva vannak végrehajtani déli ellenségünkön a halálos ítéletet. A szerbek ellenállást fejtenek ki az országukba nyomuló csapatainkkal szemben, de hiába: mint Höfer jelentése megállapítja, egyetlen ponton sem sikerült föltartóztatni a határfolyókán való átkelést. A német nagyvezérkar jelentése az átkelés folytatásán kívül harcokról is beszámol. Ezekben a harcokban, melyeket *Belgrádtól délnyugatra* vívtak a német csapatok a szerbekkel, *300 szerb katonát fogtak el a németek és 2 gépfegyvert zsákmányoltak*, egy más helyen pedig *3 ágyút ragadtak el a szerbektől*.

A tegnapi és tegnapelőtti események természetesen csak bevezetését képezik a Szerbia elleni hadjáratnak, az offenzíva természetesen akkor fog megindulni teljes erejéből, a mikor az átszállításra rendelt csapataink már mind maguk mögött hagyták a határfolyókat. Akkorra akcióba léphet a *bolgár hadsereg is*, amely legképzettebb tábornokának, *Jekow hadügyminiszternek* fővezérlete alá került s az utolsó három esztendő alatt elraktározott győlöletnek minden erejével készül rárontani hit-szegő, ősi ellenségére, hogy — mint a bolgár kormány emlékirata mondja — *eltörölje Szerbiát a föld színéről*.

A közel napok fognak határozott választ adni arra a kérdésre, hogy *Görögország* milyen álláspontot foglal el az új balkáni helyzetben. Az athéni események alakulása nem ad világos képet Görögország várható magatartásáról. Venizelos utódjává Konstantin király *Zaimis* volt miniszterelnököt tette meg, aki meggyőződéses és őszinte híve mindaddig a semlegességnek, de Venizelosnak az az árulása, melylyel az entente-csapatoknak Szalonikiben való partraszállását megengedte, rendkívül nehéz feladat elé állította az új kormányt s éppen ezért nem lehet tudni, hogy a Zaimis-kormány kinevezése egyszersmind az en-

tente-csapatok további partraszállásának megakadályozását jelenti-e. Azok a hírek pedig, a melyek arról szólnak, hogy *Venizelos támogatni fogja az új kormányt* és hogy Görögországban *elrendelték az ostromállapotot*, megannyi kérdőjelek, amelyek csak fokozzák a bizonytalanságot.

Az északi harctéren fegyvereink újabb sikereiről számolnak be a vezérkari jelentések. — *Az oroszok támadásai Kelet-Galiciában és az Ikwa-vonalon összeomlottak, ellenben Wolhyniában a várható orosz területen további tért nyertek ellentámadásaink* s az itteni két napos harcokban 4000 orosz került hadifogságunkba. *Az angol-francia offenzíva* tegnap szünetelt; e helyett a németek folytatták az arcvonal több szakaszán ellentámadásaikat, melyek értékes helyi sikereket hoztak részükre. — *Az olasz hadszíntéren* a Folgarián voltak az olaszokra nézve szomorú kimenetelű nagyobb harcok.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A balkáni harctér

Átkelés a határfolyókán

Budapest, október 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:*

Az osztrák-magyar és a német csapatok folytatták az átkelést a Drina alsó folyásán, valamint a Száván és a Dunán.

A szerbek ama kísérletei, hogy vállalkozásunkat megzavarják, minden ponton meg-
hiúsultak.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Berlin, október 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszíntérről:*

A Drinán, a Száván és a Dunán való átkelés kedvezően folyik.

Belgrádtól délnyugatra 4 tisztet és 296 főnyi legénységet elfogtunk és 2 gépfegyvert zsákmányoltunk.

Ram-mal szemben harc után 3 ágyú jutott kezinkre.

A bolgár kormány emlékirata

Majna-Frankfurt, november 8. (Magyar Távirati Iroda.) A bolgár kormány a háború előestéjén *emlékiratot* adott ki, amely Szerbiáról a következőket mondja:

„Ennek az európai békebontónak el kell tennie a föld színéről. Egyetlen kulturember sem kívánhatja, hogy Szerbia tovább is fennálljon.“

A bolgár hadsereg fővezére

Szófia, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalos jelentés. *Ferdinánd király Jekow tábornok hadügyminisztert a tábortól hadsereg főparancsnokává nevezte ki.*

Mikor kezdődik a bolgár offenzíva?

Genf, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) *A Temps* írja: A bolgár király végleges döntése megtörtént. A mecklenburgi herceggel való megállapodás értelmében *a bolgár offenzíva Szerbia ellen október 10-én indul meg.*

Zaimis az új görög miniszterelnök

Athén, október 8. *Konstantin* király fogadta az egyes pártok vezetőit. Azt hiszik, hogy *Zaimisz* volt miniszterelnök, a nemzeti bank kormányzója, kap megbízatást a kabinet-alakításra, melyben *Venizelos* nem foglal helyet.

Szófia, október 8. *Venizelos elbocsátása az itteni mértékadó politikai körökben a legjobb benyomást keltette.*

Athén, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) Hivatalosan jelentik, hogy a király *Zaimis* Sándort megbízta a kabinet-alakítással.

Athén, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) *Zaimis megalakította kabinetjét.* Az új kormány tagjai már letették az esküt a király kezébe. *Venizelos pártja hír szerint támogatni fogja a kormányt.*

Ostromállapot Görögországban

Athén, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) *Görögország egész területére kihirdették az ostromállapotot.*

URANIA

Debrecen legnagyobb,
legelőkelőbb mozijában
GYÓFÁK-TÉBÉ
A FELTÁRÁS 12-11.

Szombat Vasárnap
október hó 9. és 10-én
Uj-napi műsor. Berlini stájer.

A 14. S

társadalmi dráma 4 fel-
vonásban.

Főszereplő: ZELNIK FRIGYES.

Tűzesvérűek

vígjáték.

A szépitő intézetben

böhözat.

HÉT RORONÉJÉR

életkép.

Előadások kezdete 6, 7 és 9 óra-
kor rendszer helyszíni. Szombat és
vasárnap 3 órákor (fővárosi).
Pozitív és negatív.

APOLLO

Ma, szombaton

Előadások 3 órákor fél-
helyekkel, 5 és 7 óra-
kor mérsékelt, 9 órákor
rendes helyekkel.

Művészeti film: Sláger-ujjomság!

Erdő mélyén

dráma 4 felvonásban.

Veszedelemes

titok

színmű 2 felvonásban.

Legujabb

HÁBORUS RÉPER

eredeti harctéri felvétel.

Az entente-csapatok kihajózása a görög tengerparton

Bern, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A D'Amade tábornok parancsnoksága alá tartozó csapatok, melyek Szalonikiben partraszállottak, 105,000 embert tesznek ki.

Krisztánia, október 8. — A párisi lapok mindnyájan nagyon komolynak mondják a balkáni helyzetet.

A *Matin* azt írja, hogy az eseményekből nem szabad azt a következtetést levonni, hogy a Konstantin király és Venizelos közti differenciák folytán most már *be kell szüntetni a szövetségesek expedícióját. A csapatok partraszállása* — írja a lap — *Konstantin király beleegyezésével történt és Venizelos visszalépése nem másíthatja meg az események fejlődését.*

Bulgária tiltakozik a csapatok partraszállása ellen

Szofia, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) Radoslavov miniszterelnök kijelentette az itteni görög követnek, hogy *Bulgária a Szalonikiben és Kavallában történeteket nem tartja összhangzásban levőknek a görög kormány kijelentésével. Ilyen jelenségek megismétlődése esetén Bulgária az esetleg fellépő elváltóságokért nem vállalja a felelősséget.* — Az athéni bolgár követ a görög külügyminiszternek hasonló közléseket tett.

Harmadrangu diplomaták fércműve

Amsterdam, október 8. A *Daily Mail* írja: Mig a német kormány *Marschall* bárót küldte Konstantinápolyba, aki a balkáni fejedelmeknél is tiszteletet tette, addig Anglia beírta harmadrangu diplomatáinak fércmunkájával. Az entente-diplomaták átengedték a Balkánt a véletlennek és a következményeket Anglia bánja.

Az entente nem kezdhet offenzívát

Lugano, október 8. A *Corriere della Sera* nem hiszi, hogy a négyes szövetség azonnal megüzeni Bulgáriának a háborút, mert az oroszok, a franciák és az angolok még *nincsenek kellőképpen fölkészülve az offenzívára* és nem választhatják meg a támadásra a kellő pillanatot. Ehez járul még, hogy *Bulgária a törökök segítségére is számíthat*, mert a Görögországban partraszálló angol és francia csapatok a Gallipoli-félszigeten levő tartalékokból kerültek ki, úgy, hogy Törökország a Gallipolin kevésbé intenzív harcokra számíthat és erőit inkább Tráciában koncentrálhatja.

Ünneplik a görög királyt

Basel, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A *Basler Anzeiger* jelenti Athénből: *Venizelos lemondásának híre a hadsereg körében nagy örömet keltett. Tizezernél több bevonuló tartalékos a királyi palota elé vonult és meleg ovációkban részesítette Konstantin királyt Venizelos elbocsájtásáért.*

Az angol követ a görög királynál

London, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A *Morning Post* jelenti Athénből: *Az angol követ tegnap az entente nevében hosszas és fontos megbeszélést folytatott Konstantin királlyal.*

A Földközi-tengeren elsúlyozott csapatok szállító gőzösök

Berlin, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A német buvárhajók a Földközi-tengeren nagy sikerrel operáltak. *Elsúlyozottak egy tucatnyi ellenséges szállító gőzöst, köztük az Arabia és a Ramazan angol szállító hajókat. Az utóbbi hajó 500 indiai katonát vitt.*

Az orosz háború Höfer jelentése

Budapest, október 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:*

Az ellenség tegnap az egész keletgalíciai és wolhyniai arcvonalon támadott. Nagy haderővel és hatalmas löszerkészlet igénybevételel véghezvitt támadásai eredménytelenek maradtak.

A bessarabiai határon, a Dnjestertől északra fekvő magaslatokon és a Stripa mellett az oroszok rohamoszlopai akadályaink elérése előtt omlottak össze. Tarnopoltól északnyugatra az oroszok két helyen nyomultak be lövészárkainkba, de ma reggel az odasiető osztrák-magyar és német segítőcsapatok újra kiverették őket.

Hasonló véget ért a Kremienicetől északkeletre fekvő Sapanow falu elleni támadás is. A falu elkeseredett harcok központja volt. Hol a mieink, hol az oroszok birtokába került, de most már újra szilárdan a hatalmunkban van. Hasonlóképp kézírtásban vertünk vissza Olykától északnyugatra tuleröben levő orosz haderőt. Ebben a harcban a 89. számú gyalogezred és a tescheni 31. számú landwehr-gyalogezred tünt ki. Különösen Olykától északra igen heves volt a harc.

Kolkítól északra és északkeletre ellentámadásunk újra tért hódított. Elfoglaltuk az ellenség által védett Lischowo és Galuzia falvakat.

A tegnapi és a tegnapelőtti harcokban wolhyniai területen összesen 4000 orosz elfogtunk. Az ellenség igen súlyos veszteségeket szenvedett.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) *A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:*

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Az oroszok támadásait Kozjanytól északra és a Wischniew-tótól délre visszavertük.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

Linsingen tábornok hadcsoportja: Newelnél és Omytnál (Pinsktől délnyugatra) orosz előrségeket elűztünk.

Bothmer gróf tábornok hadseregének német csapatai több orosz támadást visszavertek.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

A bessarabiai határharcok

Csernovic, október 8. Az oroszok tegnap megismételték a bessarabiai határfront elleni támadásaikat, Csernovictól északkeletre. — A csata este 10 órától kezdve tíz óra hosszat szakadatlanul tartott. Az oroszok erős tüzéségi tüzzel vezették be támadásukat. Ugy látszik, az oroszok nagy tüzéségi parkot állítottak föl ezen az arcvonalon. Gránátjaikkal formálisan eldrasztották frontunkat, azután gyalogságuk rohamra indult. A csata rendkívül heves és szivós volt. Tüzéségünk beavatkozott a küzdelembe és nagy károkat okozott az ellenségnek. *Néhány orosz ütég teljesen megsemmisült. A jól kiépített orosz állások nagy részét tüzéségünk megsemmisítette*, úgy, hogy az oroszoknak új pozíciókat kellett létesíteni. Az oroszok egész akciója eredménytelen volt. Csernovicban az ágyudörgést az egész idő alatt tisztán lehetett hallani.

Repülőtámadás Csernovic ellen

Csernovic, október 8. Annak dacára, hogy Csernovic nincs megerősítve, az orosz repülők folytonosan bombákat dobnak le a városra, a melyek azonban csak jelentéktelen károkat okoznak. Tegnap három orosz repülő jelent meg a város fölött és *23 bombát dobott le*, melyek közül 15 explodált. Egy bomba öt méterrel a görög keleti székesegyház mellett esett le és hajszál hízta volt, hogy a bukovinai ortodoxok műemlékszámba menő főtemploma a levegőbe nem repült. Más bombák magánépületekre estek, melyekben a légnomás folytán az ablaktáblák betörték és az üvegszilánkok több asszonyt megsebesítettek. Egy bomba egy üres fás-szinre esett, amely leégett. Érdekes, hogy egy bomba Fischer ezredes csendőrpáncsnoknak, Bukovina védőjének a házára esett és benyomta a háztetőt. A bomba szerencsére nem érte el célját; csak az épület pléh-tetőzetét rongálta meg és senki sem sérült meg. (P. LI.)

A menekültek Pétervárott és Moszkvában

Amsterdam, október 8. — Pétervár és Moszkva lakosainak száma a májusi offenzíva óta óriási módon megnövekedett. Pétervárott több mint egy millió menekült tartózkodik s e miatt az élelmiszerek árai elviselhetetlenül emelkedtek. A vasutak nem vesznek föl magánáru-szállítmányt.

Az olasz háború Olasz vereség a Folgarián

Budapest, október 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — *A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:*

Az olaszok a vilgereuthi fensik ellen tegnap délután az egész arcvonalon nagy haderővel új támadást intéztek. Ezt is, az eddigiekhez hasonlóan, véresen visszavertük. Különösen hevesen tombolt a harc egyik a Marona hegytől északkeletre levő támpontunk körül. Itt három olasz zászlóalj szorosan zárkózott tömegben ment rohamra, behatolt a szétrombolt akadályokon át, de a felsőausztriai 14. számú gyalogezred osztagai szuronnyal verték újra vissza. Az egész támadás azzal végződött, hogy az olaszok visszamenekültek állásaikba, amelyekből kiindultak.

A doberdoi fensik északi részén az ellenség újra eredménytelenül támadott. Selznél a 87. számú gyalogezred osztagai az olaszokat elűzték egy arcvonalunkban fekvő kőbányából, visszavertek egy ellentámadást és szétrombolták az ellenség állását.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Az olaszok erősítik Veronát

Basel, október 8. Milanoból jelenti, hogy Verona közelében megkezdték az erődítések építését. A lakosság körében nagy izgalom tört ki. — A vagyonos lakosság menekülésre gondol.

Új olasz haditerv Trieszt elfoglalására

London, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti Udineből:

Az olasz főhadiszállás megváltoztatta eredeti tervét, amely szerint elsősorban Triesztet kívánja megszállani. Az új terv szerint: ha majd Görzöt elfoglalják, tovább vonulnak a Karszt-fensikre és Triesztet jobbkéz felől elvágják Ausztria többi részétől.

A belg sikere

Berlin, sajtóosztálya a nyugati fronton

A francia csapatok Champagne

A Német csapatok rész, amelyek

támadták, de a német csapatok az ellen

fogoly és a német csapatok ellenséges á

Éjjel egyes csapatok került a szétrombolt

Egy csapat a St. M. egyik előre és 250 fony

Az Ardenneknél robbant a szétrombolt

L. Az angol csapatok Amster

dot az angol csapatok Gópteg

Amsterdamban hivatalosan egy gépeg

Angol csapatok London

da.) A német tanácsot ma a tanács hely

hosszu ideig a francia követ, a kormány

A Daru Felgyu

Konstantinápoly jelentése Szórván

vil semmi Három

dett a Kere zött balszár

szoltak a tíz száz földel

naszadok v A többi

az a Konstan

irati Iroda. ágyuzta A eltalálta az zul hat tag

Debrecen kiállítás, legénység

Stoc

Berlin, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A Reuter-ügynökség jelenti Udineből: Az olasz főhadiszállás megváltoztatta eredeti tervét, amely szerint elsősorban Triesztet kívánja megszállani. Az új terv szerint: ha majd Görzöt elfoglalják, tovább vonulnak a Karszt-fensikre és Triesztet jobbkéz felől elvágják Ausztria többi részétől.

A belga-francia harotér Sikeres német ellentámadások

Berlin, október 8. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszínterről:

A franciák október 5-iki és 6-iki sikertelen áttörési kísérletei után a tegnapi nap a Champagneban aránylag nyugodtan telt el.

A Navarin-majortól keletre levő árok-részt, amelyet a franciák még megszállva tartottak, délelőtt ellentámadással megtisztítottak az ellenségtől, amely alkalommal néhány fogoly és 2 gépfegyver jutott kezünkre. Az ellenséges ágyutüz este felé ismét fokozódott. Éjjel egyes helyeken gyalogsági támadásokra került a sor. Valamennyi támadást visszautasítottuk.

Egy sikeres előretörés alkalmával, melyet St. Marie-a-py-tól délre az ellenségnek egyik előretolt állása ellen intéztünk, 6 tisztet és 250 főnyi legénységet elfogtunk.

Az Argonneoktól keletre Maloncourt mellett robbantással több ellenséges akna-tárnát szétromboltunk.

LEGFELSŐBB HADVEZETŐSÉG.

Az angol vezérkar új főnöke

Amsterdam, október 8. Murray Archibaldot az angol vezérkar főnökévé nevezték ki.

Gépfegyver-hadtest Angliában

Amsterdam, október 8. A London Gazette hivatalosan jelenti, hogy a király megengedte egy gépfegyver-hadtest föllállítását.

Angol-francia haditanács

London, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) A tegnapi délelőttre egybehívott minisztertanácsot ma délelőttre halasztották. Minisztertanács helyett nagy haditanács volt, amely hosszú ideig tartott. A haditanácsban a francia követ, továbbá a francia hadseregnek és kormánynak több képviselője részt vett.

A Dardanellák ostroma

Felgyújtott ellenséges torpedónaszád

Konstantinápoly, október 8. A főhadiszállás jelentése a Dardanella-írontról:

Szörványos helyi jellegű tüzharcokon kívül semmi jelentős esemény.

Három ellenséges torpedónaszád közeledett a Kerevizdere torkolatához és lövöldözött balszárnyunkra. Anatoliai ütegeink válaszoltak a tüzelésre, mire az egyik torpedónaszád földézetén tűz ütött ki. Erre a torpedónaszádok visszavonultak.

A többi fronton semmi különös.

Angol ágyuk megölték az aivali olasz konzul családját

Konstantinápoly, október 8. (Magyar Távirati Iroda.) Egy angol cirkáló tegnapielőtt ágyuzta Aivali parti várost. Az egyik lövedék eltalálta az olasz konzulátus épületét és a konzul hat tagu családját megölte.

Debrecen egyedüli látványossága a hadiklállítás. — Belépté-díj 50 fillér, katonai legénység és gyermekek részére 20 fillér.

Stockenplerd- Illomtojszappan

Bergmann & Co. cégtől Tetschen a. Elbe.

egyre nagyobb kedveltségnek és elterjedtségnek örvend azeplő ellen való elismert hatásánál fogva a a bőr és a szőrszálak gondozásában való felhasználásáért. Ezért elismeréssel! Sok legnagyobb kfttűtetés! Bevásárlásnál óvatosság! Ügyeljen nyomtatékosan a Stockenplerd védőjegyére és a cég helyes nevére! Darabja 1 koronáért kapható gyógyszerárakban, drogériákban, illatszertüzletekben stb. Hasonlóképpen kftűnő Bergmann Manera illomkrémje (50 fillér egy tubus). Kftűnő szer női kezék gondozására.

Debreczen város a kiegyezési tárgyalások elhalasztását kívánja

A jog- és pénzügyi bizottság ülése

Debreczen város jog- és pénzügyi bizottsága Vargha Elemér dr. th. főjegyző tanácsnok elnökele alatt ülést tartott, amelyen az október 16-ikára kitűzött városi közgyűlés elé kerülő ügyeket tárgyalták és látták el javaslattal.

Az ülés elején került szóba az Ausztriával való gazdasági kiegyezés kérdése, amelyre nézve a bizottság olyképpen határozott, hogy megbizta Freund Jenő dr. bizottsági tagot, hogy a legközelebbi városi közgyűlés elé terjesszen oly értelmű indítványt, mely szerint Debreczen város törvényhatósági bizottsága a háboru idején nem tartja időszerűnek a kiegyezési tárgyalások megkezdését és annak elhalasztására nézve kéri a kormány közbenjárását.

Ezután kisebb jelentőségű ügyeket tárgyalt a bizottság, amely a városi nyugdíjszabályrendeletet a miniszter által kívánt módosításokkal elfogadásra ajánlja a közgyűlésnek. Tudomásul vételre ajánlja a bizottság, hogy a belügyminiszter jóváhagyta azt a közgyűlési határozatot, mely Márk Endre udvari tanácsos polgármester részére a házipénztár terhére nyugdíjellátást biztosított oly módon, hogy a polgármester által fizetett nyugdíjárulékot a házipénztár külön alapként fogja kezelni.

A katonatiszti elszállásolásokra 20,000 korona póthitel megszavazását javasolja a bizottság a községi pótdió 1 százalékos fellemelésének a fedezetével.

Javasolja a bizottság 30 százalékos ár-emelés megszavazását az Egészségügyi Műszaki Vállalat részére, amely a város házainak vízvezetékekkel való ellátása munkálatait vállalta a háboru előtt s azóta a szükséges fémanyagok tetemesen megdrágultak.

Az egyetem háborus előadásai

A Népszerű Főiskolai Tanfolyam célja

Amint már lapunkban közölve volt, a debreceni tudományegyetem rektora és tanácsa a Népszerű Főiskolai Tanfolyam keretében gazdag programmal összeállított népszerű tudományos előadásokat rendeznek, melyek mind a mai legaktuálisabb és világtörténelmi jelentőségű eseménnyel, a háboruval függenek össze. Első eset, hogy az ifju egyetem a maga tudományos munkájával kilépve az iskola falai közül, a nagy közönség széles rétegeihez fordul s a szabad oktatás terén is gyakorolni kívánja a maga hivatását. Ebben a tekintetben az egyetem nem jár töretlen uton, hiszen a Népszerű Főiskolai Tanfolyamnak városunkban már multja van s működése ismeretes. Ez az intézmény azonban a régi alakjában megszűntette működését, nem azért, mintha nem látta volna biztosítva működésének feltételeit, hiszen elég alkalma volt meggyőződni a közönség jóindulatáról és méltánylásáról, hanem azért, hogy az egyetem megnyitásával teremtett új helyzethez jobban hozzá alkalmazkodva, erőben és sulyban meggyarapodva születhessen ujja. Ennek az ujjaszületésnek nagyszabású perspektíváját tárja elénk a most hirdett háborus előadásoknak rendkívül gazdag és változatos programja, mely ugy az előadók számát, mint tudományos jelentőségét és a feldolgozandó tárgyak sokoldalúságát tekintve, valóban imponáló.

Minden előadás főtémája a háboru, de minden előadó mégis más-más szempontból világítja meg ezt a minden érdeklődésünket lekötő témát s szinte az összes vonatkozásokat kiemeli, melyekben az óriási háboru a mi egész szellemi és anyagi világunkhoz viszonylik. — Sorra kerülnek ez előadások folyamán a háboru egyetemes és magyar történelmi, jogi, közgazdasági, orvosi, művészeti, irodalmi és bölcséleti vonatkozásai s amíg egyfelől szemléltetni fogják a háboru jelenségeit a tudományok világánál, addig másfelől rámutat-

nak azokra az átalakító hatásokra, melyeket ez a nagy erőpróba felfogásunkra, nézetünkre és jövőnk alakulására tett. Az előadók közt pedig ott látjuk a debreceni tudományegyetem tanári karának a többségét. Az ő tudományos hirnevük biztosíték arra, hogy e kérdések vizsgálatánál jó vezetőkre fogunk találni.

A tudományos cél mellett még egy másik, igazán háborus célt is szolgálnak ezek az előadások: a háboru sebesültjeinek és az elesett hősök hozzátartozóinak az istápolását és felsegítését. Ami anyagi eredménye lesz a háborus ciklusnak, az mind a Vörös Kereszt Egylet s az elesettek özvegyei és árvái javára fog fordítani. Így akarja az egyetem erkölcsileg és anyagilag is szolgálni a háboru célját.

Hisszük és reméljük, hogy Debreczen város lelkes és hazafias társadalma teljes mértékben méltányolni és támogatni fogja az egyetemet e célja elérésében. A háboru legnagyobb tanulságai közé tartozik a nemzeti összetartás és vállvetett munkásság szükségének és fontosságának érzete a nemzeti egész vonalán. Az egyetem is vállvetett munkára hívja fel e nemes város közönségét. Fogjunk össze, hogy a tudomány terjesztésével és egymás felvilágosításával fokozzuk a társadalom erejét és fajsulyát s a kultura fegyvereivel vivandó harcban ne maradjunk el ama nagyszerű sikerek mögött, melyek által hős katonáink újra tiszteletet szereztek a magyar névnek az egész világ előtt. Viribus unitis!

OKTÓBER 1-TŐL

LAPUNK ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben: 1 óra K 1.40, negyedévre K 4.—
Vidékre: 1 óra „ 1.50, negyedévre „ 4.50
Egyes szám ára 4 fillér. — Vasár- és ünnepnapokon 6 fillér.

HIREK

— Vasárnapi istentiszteletek. A református templomokban vasárnap, e hó 10-én prédikálnak: a Nagytemplomban d. e. Fóris Endre, d. u. Farkas János segédlelkészek, a Kistemplomban d. e. Jánosi Zoltán lelkész, d. u. Konrad Zoltán segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban d. e. Balogh Béla segédlelkész, d. u. Szabó Gyula teologus, az Árpád-téri templomban d. e. Uray Sándor lelkész, d. u. Kovács János vallásoktató lelkész, az ispotályi templomban d. e. Nagy Jenő segédlelkész, d. u. Fóris Endre segédlelkész, a homokkerti imaházban Boér Károly vallásánár.

— Az 1873—1896. évi születési népfelkelésre kötelezettek összeírása. Debreczenben ma ragasztották ki az utcákon azt a hirdetőmenyt, melynek értelmében az 1873. évtől 1896. évig bezárólag terjedő időközben született összes népfelkelésre kötelezettek, kik tényleg nem szolgálnak — kivéve az 1873. és 1874. évi születési katonailag kiképzett A) alosztályu, valamint az 1873., 1874. és 1875. évi születési azon népfelkelésre kötelezettek, a kik a népfelkelési bemutató szemlén alkalmasnak nyilvánítottak, de még be nem hívtak — hogy összeírásuk végett jelentkezzenek és pedig: október 11-én az 1894., 1893., 1892. és 1890., október 12-én az 1889., 1888., 1887. és 1886., október 13-án az 1885., 1884., 1883. és 1882., október 14-én az 1881., 1880., 1879. és 1878., október 15-én az 1877., 1876., 1875. és 1874., október 16-án az 1873., 1896., 1895. és 1891. évben bárhol született népfelkelők, még pedig a debreceni illetőségűek a városháza emeleti 20. számú, az idegen illetőségűek a városháza földszinti 3. számú helyiségében délelőtt 8—12 óráig, délután 3—5 óráig. — Az összeírásuk végett jelentkezésre kötelezett egyének összeírásuk után a később közötteendő rendelkezéshez képest a folyó évi október 27-től december 31-ig terjedő időközben népfelkelési bemutató pótsemlére fognak behivatni és elővezettetni és ott alkalmasságukhoz képest osztályoztatni.

— Kosztüm-kelmék már 6 koronától kezdve remek választékban találhatók Frank Sándor női divat és fehérmű cégénél, Piac-u. 69. Telefon 1256.

— A debreceni kereskedelmi- és iparkamara e hó derekán közgyűlést tart, melynek főtagjai: a közlekedés mizériái és a ki-egyezesi tárgyalások politikai részének tárgyában adandó nyilatkozat lesz.

— **Katona- és cigányzenekarok a gyermeknapon.** Holnap, szombaton a hadiárva- jávára rendezendő gyermeknapon a Hajduböszörményből érkező katonazenekar és a cigányzenekarok fölváltva fognak játszani. A katonazenekar délelőtt 9 órakor a Royal-kávéház előtt, 11 órakor a Hungária-kávéház előtt, délután fél 1 órakor a passage-ban, 3 órakor a Hungária-kávéház előtt, 5 órakor a passage-nál fog hangversenyezni. Amikor a katonazenekar nem játszik az említett helyeken, akkor Magyar Imre, Kis Béla és Rácz Károly cigányzenekara fognak ott felváltva hangversenyezni.

— **Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a harmadik hadikölcsönért.** Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság igazgatósága a mai napon megtartott ülésén **Ormódy Vilmos** vezérigazgató főrendiházi tag indítványára, e társaságnál hagyományos hazafias érzéstől áthatva, elhatározta, hogy a **harmadik hadikölcsönből ismét 25 millió koronát** fog a magyar királyi pénzügyminisztérium útján jegyezni. Az előző két hadikölcsönből a társaság 32 és fél millió korona értékű címetet vett át és így a ma határozatba ment jegyzés összegét is beszámítva, az „Első Magyar” összes jegyzései — **leányintézeteinek jegyzéseitől eltekintve — 57 és fél millió koronára,** vagyis oly összegre rugnak, melyet eddig Magyarországon és Ausztriában egyetlen pénzintézet sem jegyzett.

Ezen fontos határozat meghozatalánál az intézet vezetőségét azon erkölcsi és hazafias szempont vezérelte, hogy a társaságnak az utolsó évtizedekben követett szigorú tartalékolási elvének következményeképpen hatalmassá vált anyagi erejét a legmesszebbmenő mértékben az állam által kibocsájtott, teljes biztonyságot nyújtó és előnyösen kamatozó címletek nagymérvű vásárlása által a haza szolgálataiba állítsa. Ezen a társaság által eszközölt újabb impozáns összegű hadikölcsönjegyzés, mely a jövőbe vetett hit legfényesebb bizonyítékát nyújtja, mint példaadó hazafias cselekedet, a legszélesebb körökben is bizonyára a legjobb hatást fogja kelteni.

Ha eme nehéz időkben összes gazdasági tényezőink és pénzügyi vállalataink ugyanolyan hazafias áldozatkészségtől áthatva, a harmadik hadikölcsön kibocsátását anyagi eszközeik teljes igénybevételével hasonló mértékben mozdítják elő, a harmadik hadikölcsön sikere vég-eredményében minden bizonnyal az előzőket is messze túl fogja szárnyalni.

— **Tűz a gyógyszerészeti és papíráru-gyárban.** Ma délután 5 óra tájban tűz támadt a Gyógyszerészeti és Papíráru Részvénytársaság Bethlen-utca 27. szám alatt levő gyár-helyiségében. Az alkalmazottak eloltották a tüzet, mielőtt nagyobb veszedelem támadt volna belőle és a kivonult tűzoltóknak már nem akadt dolguk. A kár jelentéktelen.

— **A kereskedelmi kamara százezer koronás alapítványa.** Tóth Sándor és neje, egy régi debreceni patricius kereskedő-család, 100 ezer koronás alapítványt tett le a debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál elsősorban debreceni, azután a kamara kerületéből való árukereskedők szaknevelési, segélyezési és jótékony ellátási céljaira. — A kereskedelemügyi miniszter az alapítványt nagy elismeréssel vette tudomásul s beiktatta az állami felügyelet alá tartozó nagy alapítványok sorába.

— **Erdő mélyén.** Romantikus szép cselekményű művészi filmet mutatott be tegnap az Apolló az „Erdő mélyén” címmel. A művészi film, melyben a mesteri rendezés, gyönyörű felvételek, elsőrendű színészek játéka váltakoznak az érdekes jelenetekben, nagy tetszést aratott. A kiváló dráma szombaton és vasárnap lesz még műsoron. Ma az előadások 3 órakor félhelyárral, 5 és 7 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helvéárral kezdődnek.

— **Katonazene a Royal-kávéházban.** — Szombaton este a 61. gyalogezred zenekara hangversenyez a Royal-kávéházban a gyermeknap javára.

— **A kereskedelmi- és iparkamara és a harmadik hadikölcsön.** A kereskedelemügyi miniszter leiratot intézett a kereskedelmi- és iparkamarához, melyben felhívja figyelmét az október hó első felében kibocsátandó harmadik hadikölcsönre, abban a reményben, „hogy a kamara, úgy, mint a múltban tette, ezuttal is minden rendelkezésére álló eszközzel oda fog hatni, hogy a kamarában tömörülő érdekeltség e kölcsönből is minél szélesebb körben és minél jelentékenyebb mértékben vegye ki részét”. A kamara körlevélben hívta fel tagjainak s kerülete intézményeinek figyelmét az új kölcsönre.

— **Tíz évi fegyház a kozákok vezetőjének.** A debreceni törvénytörvényes ötös tanácsa augusztus havában tárgyalta Pap Grigor dragomérfalvai lakos hitlenségi bírpörét. Pap Grigor még a múlt esztendő október 5-ikén, az orosz invázió alkalmával a Dragomérfalvára érkező kozákokat segítette, hogy élelmiszert és lovaiknak takarmányt szerezzenek; megmutatta nekik a szolgabírói hivatal helyiségeit, ahonnan a kozákok elvitték a lakosságtól beszedett fegyvereket. Pap Grigor október hó 13-án tartóztatták le és a debreceni büntető törvénytörvényes hitlenség büntette miatt, a 92. szakasz alkalmazásával, tíz évi fegyházra ítélte. A Kuria tegnap tárgyalta Pap Grigor bírpörét és a védő által bejelentett semmisségi panaszokat elutasította.

— **Meghívó.** A Dreher-asztaltársaság ma este 8 órakor a Dreher-sörscarnok rendes helyén közgyűlést tart, melyre az asztaltársaság tagjai ezuton is meghívottak. Tárgy: Felruházási és tisztí jelölés. Kéretnek a tisztelt tagok teljes számban megjelenni. Az elnökség.

— **A Debreceni Első Takarékpénztár** tisztelettel értesíti üzletfeleit, hogy az intézetnél jegyzett 1915. évi hadikölcsön kötvények már megérkeztek s azok a „Pénztári elismervények” ellenében a pénztári órák alatt átvehethők.

— **Kész női bluzok** legsikkesebb fazonokban remek választékban található Frank Sándor női divat cégnél, Piac-u. 69. Telefon 1256.

— **35 dekás tábori postadobozok,** melyben a harctérre életmiseren kívül minden küldhető, 20 fillérről kaphatók Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Debrecen, Piac-utca 49. és minden dobány-tűzdében.

— **A Fröhlich-féle csödtömegből** megvett összes irodai szerek, valamint a még meglevő iskolai cikkek, füzetek, könyvek, iskolatáskák, stb. elárúsítása még rövid ideig tart. Üzlet-helyiség Szent Anna-utca 1.

A balmazújvárosi takarékpénztár igazgatósága féjdalmas érzéssel jelenti, hogy fiatal 21 éves tisztviselője

POSTA ISTVÁN úr

m. kir. honvéd hadapród

1. évi augusztus 24-én virradóra, elenséges golyótól találva messze idegenben az északi harctéren Novosielkiben, a hazáért és királyért hősi halált halt.

Az intézet nagy reményeket táplált a korán elköltözött tisztviselője működéséhez, mert elesett hősnünk édes atyja Posta Péter úr immár 33 év óta pótolhatatlan főtisztviselője az intézetnek és egyénisége, ügybuzgalma, hűsége egyaránt biztosítékát képezték ama jogos feltevésünknek, hogy reményteljes életén keresztül hasznos tevékenységét az intézet javára szentelend. Emlékét mindenha kegyelettel fogjuk megőrizni.

JÖNNEK A GYÜJTŐK ÓCSKA RUHAÉRT!

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZOMBAT: *A korzó szépe*, énekes játék.
VASÁRNAP: Délután: *Lyon Lea*, regényes színjáték. — Este: *A korzó szépe*, énekes játék.

Apró hirdetések

Halápon 21 hold jótermő szántóföld olcsó bérért kiadó. Értekezhetni Goldmann József zárgondnoknál a Központi bankban.

Gyakorlott pénztárnok vagy kiszolgáló leány jó bizonyítványokkal azonnali állást keres. Címe: Fried-nél, Simonffy-utca 37.

Tarkavarrónót keresek, jelentkezzen Bika II. emelet 2. szám alatt.

Szénvignetta ezenként olcsón kapható Piac-utca 49. szám alatt.

Tábori borítékok 2 filléjjel kaphatók a kiadóhivatalban.

Tarhonya

tiszta buza lisztből készült vizes tarhonyát mázsánként 100 K-ért szállítok. Czim kiadóhivatalban.

Használt jókarban lévő könyvszekrényt keresünk kölcsön, míg a háboru tart. „Katona-Othon.”

Finom hímzéseket, horgolást, fehérnemű varrást és javítást elfogad egy hadbavonult családanya — olcsó árak mellett. — Kéri a n. 6. közönség pártolását, hogy családját a háboru tartama alatt fenntartsa. Kécses-utca 37. Nyíriné.

Szép bútorozott szoba villanyvilágítással közel a főtérhez, azonnal kiadó. Ugyanott többféle kályhák eladó. Iskola-utca 8. sz.

Borkímérő kerestetik. Leány-u. 42.

Lakbérleti szabályzat Kiadó cédulák bármilyen felírással kaphatók a kiadóhivatalban.

Tománé címtábla megrendelhető Hoffman és Kronovitz cégnél Piac-u. 49.

Makulatur papíros kapható a kiadóban.

Kiadó Sörscarnok és vendéglő A Kossuth- és Piac-utca sarkán lévő legmodernebb berendezésű alagsori vendéglő és sörscarnok 1. évi november 1-től kezdve kiadó. Érdeklődők forduljanak a Debreczeni Első Takarékpénztárhoz.

Kérdezzük meg a hásirosvost!
KRONDORFI
alkalikus természetes savanyúvíz.
Főraktár Debreczen részére:
KONSTEK GÉZA cégnél.

SOMOSSY LÁSZLÓ
DEBRECZEN, Kistemplombazár
Megérkeztek az őszi és teli divatkelme-ujdonságok
FLANELLEK — SELYMEK
VELEZEK — BÁRSONYOK.
! Oriási választék !

A kárpáti és lengyelországi harctér közlelésben elsőrendű temetkezési vállalatot létesítettünk azon célból, hogy a csatatéren elesett hős halottaink **exhumálását és hazaszállítását** minél gyorsabban eszközölhessük. Temetkezési vállalatunk ajánlkozik sírfelkutatásokra, végez exhumálást és hazaszállítás, beszeres szállítási engedélyeket s minden e célra szolgáló összes iratokat.
Olosvári Gyula és Harczér Viktor
temetkezési vállalata
UNGVÁR, Kishid utca 3. szám,
Sürgönycim: Olosváry és Harczér Ungvár.

TIZENH
DE
ELŐFIZE
NEGYEDE
RONA 50 F

Köves lát — délre vezetői

A Szerb napja fenségek mak fegyverjén az osztrák zászló lengye nagy mai jelval közli, hogy része a szöv.

Az örömm második elfogchiában, talán formákban, csapataink ellenség fővá helyét most idás foglalják és, hogy dia erején megtör erőfeszítések, végső győzel kövessük hős resztül a Ba előre.

A vezérk módon szüks azoknak a ha elfoglalására szállás jelenté hogy a Szerb sen tábornagy hát, hogy Mac lice után Prze Galicia fölsza Belgrád után sára gyors ira szerb ellenség geit, a hatalmas nyes gyorsasá mann tábornor a Cigányszig részébe és ker foglalta a cito Ugyanekkor ugyancsak Kö szei — nyugat az új királyi p

URANIA
Debreczen legnagyobb, legelőkelőbb mozgófényképtételező és előadás-egyesület.
NYUGATI UTCA 12-13.
TELEFON 12-51.